

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 599/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosť J. P., zastúpenej spoločnosťou JUDr. Bohuslav MAJCHRÁK, advokát, spol. s r. o., Nová Bystrica 850, pracovisko spoločnosti Fraňa Kráľa 2080, Čadca, konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. Bohuslava Majchráka, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Žilina č. k. 17 C 375/2012-40 zo 14. mája 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. augusta 2014 telefaxom doručená sťažnosť J. P. (ďalej len „sťažovateľka“) doplnená predložením jej originálu 15. augusta 2014, ktorou sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) č. k. 17 C 375/2012-40 zo 14. mája 2014 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je „... ako žalovaná účastníčkou súdneho konania o zriadenie vecného bremena. Konanie sa vedie pred

Okresným súdom (OS) v Žiline pod spis. zn. 17C/375/2012“. Pretože okresný súd v predmetnom konaní dospel k záveru o potrebe odborných znalostí pre rozhodnutie súdu (a to určenia vhodnej trasy vecného bremena a jeho zamerania geometrickým plánom), ustanovil napadnutým uznesením č. k. 17 C 375/2012-40 zo 14. mája 2014 súdneho znalca z odboru dopravných stavieb, odhadu hodnoty nehnuteľností pre účely vypracovania znaleckého posudku. Zároveň navrhovateľovi konania uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania.

Napadnuté uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť v časti výroku o nariadení znaleckého dokazovania 13. júna 2014 a v časti výroku o povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania 1. júla 2014.

3. Sťažovateľka v sťažnosti okresnému súdu vytykala, že *«... prvostupňový súd, pokiaľ mal zámer prebrať iniciatívu dokazovania v prejednávanej veci (súd nahrádza pasivitu žalobcu, na ktorom je dôkazné bremeno - povinnosť preukázať tvrdenia - skutočností o tvrdenom nároku), mal vytvoriť vlastnou činnosťou účastníkom konania aj potrebný priestor - možnosť na vyjadrenie sa k takémuto dôkazu. Len takouto činnosťou súdu ide o právne „čistý“ akceptovateľný procesný postup. Inak, ak takýto postup dodržaný nie je, jednoznačne činnosťou súdu dochádza k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom, čím je zmarené jeho základné ústavou dané právo na spravodlivý proces...»*

Z uvedeného rozhodnutia prvostupňového súdu je zrejmé a jednoznačné, že v odôvodnení - mimo tvrdenia o potrebe vykonať dôkaz osobou s odbornými znalosťami, nie je uvedený žiaden argument súdu o tom, prečo v prejednávanej veci pristupuje k takémuto postupu a prečo sa rozhodol vykonať iný dôkaz, ako navrhujú účastníci, a prečo je jeho vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.»

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako i na judikatúru ústavného súdu navrhuje, aby ústavný súd jej sťažnosti po vykonanom dokazovaní vyhovel a aby vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľky... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 4, čl. 13 ods. 1, čl. 141

ods. 1 a čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 17C/375/2012-40 zo dňa 14.05.2014 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Žilina sp. zn. 17C/375/2012-40 zo dňa 14.05.2014 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Žilina je povinný uhradiť sťažovateľke trovy konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Bohuslav MAJCHRÁK, advokát, spol. s r.o. so sídlom v Novej Bystrici 850 do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákone neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Ústavný súd sa preto primárne zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prejednávania ústavnej sťažnosti, a dospel k záveru, že ide o zjavne neopodstatnený návrh v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Uvedené ustanovenie v záujme racionality a efektivity konania pred ústavným súdom dáva tomuto súdu kompetenciu posúdiť „prijateľnosť“ návrhu predtým, ako dospeje k záveru, že o návrhu rozhodne meritórne nálezom, pričom ide o špecifickú a relatívne samostatnú časť konania, ktorá nemá charakter kontradiktórneho konania, keď ústavný súd môže obvykle rozhodnúť bez ďalšieho, len na základe priebehu namietaného konania či na základe obsahu napadnutých rozhodnutí orgánov verejnej moci a údajov obsiahnutých v samotnej ústavnej sťažnosti. Ak potom sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu (opatreniu alebo inému zásahu) orgánu verejnej moci, považuje ju ústavný súd spravidla za zjavne neopodstatnenú, ak napadnuté rozhodnutie (opatrenie, zásah) nie je vzhľadom na svoju povahu, namietaným vadám konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, spôsobilé porušiť základné práva a slobody sťažovateľky, t. j. keď ústavnej sťažnosti chýba ústavnoprávna dimenzia.

8. V posudzovanej veci sa sťažovateľka domáha zásahu ústavného súdu proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu č. k. 17 C 375/2012-40 zo 14. mája 2014, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie (pozri k tomu bod 2). Napadnuté rozhodnutie je však rozhodnutím procesným, proti ktorému, keďže ide o uznesenie, ktorým sa upravuje vedenie konania, nie je prípustné odvolanie [§ 202 ods. 3 písm. a) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“)]. Takéto uznesenie v zmysle ustanovenia § 169 ods. 2 OSP nemusí obsahovať odôvodnenie.

9. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci nejde o zložitý prípad (hard cases) majúci ústavnoprávny význam, a to vzhľadom na procesný charakter napadnutého rozhodnutia, ktorým sa iba upravuje vedenie konania, ako aj skutočnosť, že vydaním uznesenia o nariadení znaleckého dokazovania sa toto konanie vecne nekončí (teda bude riadne pokračovať). Z hľadiska materiálneho preto v rozsahu sťažovateľkou uvádzaných dôvodov nemohlo dôjsť k porušeniu ňou označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

10. Ústavný súd ešte dodáva, že nie je jeho úlohou perfekcionisticky „prerábať“ konanie pred všeobecnými súdmi, a to aj keby k nim urobeným dielčím procesným úkonom mal výhrady. Úlohou ústavného súdu je ochraňovať ústavnosť (nie „obyčajnú“ zákonnosť) konania pred všeobecnými súdmi. Preto je povinnosťou ústavného súdu rozlišovať medzi prípadmi, keď procesný postup priečiaci sa zákonu zároveň vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípady, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene (inkontextuálne) hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu ako postup contra legem – protiústavnosť konania nezaloží.

11. S ohľadom na už uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľky na neverejnom zasadnutí senátu odmietol (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2014